

**Evaluatierapport
over de werking van Riobra
periode 2019-2022**

Inhoud

1	Riobra	3
1.1	Evaluatierapport over de werking 2019-2022	3
1.2	Voorwerp Riobra	3
1.3	Deelnemers	3
1.4	Toetredingen	4
1.5	Uittreding provincie Vlaams-Brabant	4
2	Werkmaatschappij voor Riobra	5
2.1	Fluvius System Operator	5
2.2	Visie op rioolbeheer	5
3	Governance	7
3.1	Statutaire einddatum en duurtijd	7
3.2	Statuten	7
3.3	Hernieuwing bestuursorganen	7
3.4	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	8
3.5	Continuïteit van dienstverlening	8
4	Rioolnetbeheer	9
4.1	Uitdagingen in de rioleringsactiviteit	9
4.2	Verdere uitwerking van de hemelwaterplannen – Blue Deal	9
4.3	Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 – De Grote STROOMversnelling	10
4.4	Verder onderzoek naar slimme rioleringsnetten	10
4.5	Saneringsbijdragen en -vergoedingen riolering	10
4.6	Reglement voor rioleringsprojecten	11
4.7	Verbetering samenwerking met Aquafin	11
4.8	Samenwerkingsverband voor keuring privéwaterafvoer – Verplichte keuring rioleringsaansluiting	11
4.9	Herziening premies Rationeel Watergebruik (RWG)	12
4.10	Kostenverdeling bij bomdetectie	12
4.11	Aanleg van riolering fondsen	12
4.12	Individuele behandeling afvalwater – IBA	13
4.13	Investeringstempo op niveau	13
4.14	Verkavelingsreglementen	13
4.15	Herrekende tarieven voor wegherstellingen 2022	13
5	Conclusie	15

1 Riobra

1.1 Evaluatierapport over de werking 2019-2022

Dit evaluatierapport over de werking van de opdrachthoudende vereniging Riobra is opgesteld in het kader van het voorliggend voorstel tot verlenging van de duurtijd van Riobra.

Het geeft een overzicht van de werking en de belangrijkste evoluties binnen de rioolbeheerder Riobra en het samenwerkingsverband met de werkmaatschappij Fluvius System Operator in de periode 2019-2022. Er is geopteerd voor dit tijdsvenster gelet op het vorige evaluatierapport over de werking dat de periode 2013-2018 behelsde.

1.2 Voorwerp Riobra

De opdrachthoudende vereniging Riobra heeft tot voorwerp (gecoördineerde versie statuten 18 december 2020):

- De conceptie, de realisatie, het onderhoud en de exploitatie, in de ruimste betekenis van die termen, van alle netten van leidingen, rioleringen, kunstwerken en inrichtingen van alle aard die op het grondgebied van de aangesloten gemeenten moeten dienen voor de opvang en de beheersing van het afvalwater en hemelwater om het, al dan niet na een zuiveringsbehandeling, aan de natuur terug te geven; alle verrichtingen die rechtstreeks met het voorwerp van Riobra inzake afvalwater en hemelwater verband houden.
- Het ter beschikking stellen aan de deelnemers, die daartoe een uitdrukkelijke beslissing hebben genomen, in het kader van een geografisch informatiesysteem (GIS), van basis- en themakaarten, waarvan de gegevens inzake topografie, cartografie en geografie betrekking hebben op wat zich boven, op en onder het openbaar en/of privé domein bevindt, met inbegrip van koppelingen met andere databronnen.
- Riobra mag voorts alle technische, commerciële, administratieve, economische, financiële, sociale en andere verrichtingen doen en deelnemen aan alle bedrijvigheden die met dit voorwerp, zoals beschreven in sub I en II van dit artikel, verband houden.

Deze verrichtingen en bedrijvigheden kan zij ook waarnemen in samenwerking met of door het participeren in andere opdrachthoudende verenigingen of met andere privaot- of publiekrechtelijke rechtspersonen, en in het algemeen door het leveren van diensten en openbare nutsvoorzieningen en door het ter beschikking stellen van knowhow in verband met nutsvoorzieningen, één en ander binnen de beperkingen van het Decreet.

1.3 Deelnemers

Riobra is als rioolbeheerder actief in 27 gemeenten:

Begijnendijk	Landen	Merchtem
Bekkevoort	Lennik	Oud-Heverlee
Bertem	Linter	Pepingen
Bever	Lubbeek	Rotselaar
Boortmeerbeek	Gooik	Sint-Pieters-Leeuw
Boutersem	Herne	Steenokkerzeel
Galmaarden	Hoegaarden	Tielt-Winge
Geetbets	Huldenberg	Tienen
Glabbeek	Kortenaken	Zoutleeuw

1.4 Toetredingen

De gemeente Lennik is op 1 januari 2021 toegetreden tot Riobra.

1.5 Uittreding provincie Vlaams-Brabant

Tot 2018 was de provincie Vlaams-Brabant vennoot van Riobra. In uitvoering van het decreet intergemeentelijke samenwerking van 6 juli 2001, inzonderheid artikel 80 §1, eerste alinea werden de provincies verplicht uit te stappen uit opdrachthoudende verenigingen zoals Riobra en dit ten laatste op 31 december 2018. De provincie Vlaams-Brabant is per 1 januari 2019 geen deelnemer meer van Riobra.

In aansluiting op deze verplichte uittreding van de provincie Vlaams-Brabant uit Riobra werd een dadingsovereenkomst ondertekend. De daaruit voortvloeiende uitboeking van het aandeel van de provincie Vlaams-Brabant uit het vermogen van Riobra en de uitbetaling aan de provincie Vlaams-Brabant werden, overeenkomstig het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, onderworpen aan een liquiditeits- en netto-actietest vooraleer de voormelde uitbetaling kon plaatsvinden. Beide testen werden positief bevonden.

2 Werkmaatschappij voor Riobra

2.1 Fluvius System Operator

Op 1 juli 2018 werd een fusie door overname gerealiseerd waarbij Eandis System Operator cvba sectorgenoot Infrac cvba overnam. De naam van de aldus ontstane gefuseerde vennootschap werd vanaf diezelfde datum gewijzigd in Fluvius System Operator cvba. Sinds 1 juli 2018 treedt Fluvius System Operator (afgekort 'Fluvius') op als werkmaatschappij voor Riobra.

De in 2018 opgestarte integratie van de twee werkmaatschappijen, die moet leiden tot belangrijke efficiëntiewinsten, is bijna afgerond. Binnen de meeste domeinen en processen werd de beoogde uniformisering met succes bereikt.

Fluvius is op vandaag de werkmaatschappij voor elf Vlaamse nutsbedrijven die allemaal de juridische vorm van een intergemeentelijke opdrachthoudende vereniging hebben en die de aandeelhouders van Fluvius System Operator zijn. De aandeelhouders zijn: Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, PBE, Riobra en Sibelgas. Riobra bezit 394.394 of 1,52% van de Fluvius-aandelen.

De meeste van deze opdrachthoudende verenigingen zijn actief in de gereguleerde activiteit van energiedistributie (elektriciteit en/of aardgas). Daardoor is een aanzienlijk deel van de Fluvius-activiteiten onderworpen aan regulering door de bevoegde energieregulator VREG (voluit: de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt).

Ook de rioleringsactiviteit van Fluvius is onderworpen aan regulering op Vlaams niveau, met name door de VMM (voluit: Vlaamse Milieumaatschappij).

Fluvius is de grootste gemeentelijke rioolbeheerder in Vlaanderen en staat mee garant om in 86 gemeenten de doelstellingen binnen de rioleringsactiviteit te bereiken.

2.2 Visie op rioolbeheer

In 2022 heeft Fluvius zijn visie op de rioleringsactiviteit geactualiseerd. Met de visie 'Rioleringsnetten 2050' formuleert Fluvius zijn visie op de uitbouw van rioleringsnetten en de manier waarop kan worden bijgedragen tot de mitigatie van de waterproblematiek ten gevolge van de klimaatwijziging.

De klimaatverandering en de verharding van oppervlakten zet de waterkringloop onder druk en zorgt ervoor dat, in tegenstelling tot de perceptie, Vlaanderen één van de gebieden met de hoogste waterstress in Europa is. Hierdoor hebben we regelmatig te maken met een dreigend of effectief watertekort. De zomerse grondwaterstanden en de waterstanden/debietten in de waterlopen in onze regio zijn soms gedurende een aantal jaren laag, soms te laag, om het water nog te kunnen/mogen gebruiken.

De oplossing hiervoor vergt een integrale aanpak gebaseerd op systeemdenken waarbinnen riolering een belangrijke rol speelt. Het verwachte waterverbruik zal door klimaatontwikkelingen en toename van de bevolking nog verder toenemen.

Op basis van verschillende analyses is in kaart gebracht welke acties Fluvius kan ondernemen om met onze rioleringsnetten en andere utilities een oplossing te bieden aan deze uitdagingen. Deze werden vertaald in een visie waar we met onze rioleringsnetten naartoe willen tegen 2050.

Elke actie in de visie op de rol van riolering in de waterkringloop moet sociaal verantwoord zijn, ecologisch verantwoord zijn, financieel realistisch zijn, technisch haalbaar zijn en moet het comfort voor de netgebruikers vrijwaren.

De verschillende acties zijn gegroepeerd in 7 actiedomeinen die zullen bijdragen aan 4 doelstellingen die we willen nastreven met onze rioleringsnetten. Deze 4 doelstellingen zijn:

1. We helpen om het Vlaamse drinkwaterverbruik te doen dalen (met als acties het optimaliseren van de synergie bij de digitale watermeterinstallatie en het opvangen van regenwater voor later hergebruik of lokale infiltratie);
2. We zetten in op een maximaal circulair gebruik van water en (her)installeren de natuurlijke cyclus voor regenwater (met als acties zo veel mogelijk vuilvracht verzamelen en waterlopen verschoneren; het bufferen en infiltreren van afstromend regenwater; het inzetten op de recuperatie van water);
3. We maken de rioleringsnetten future proof (met als actie het digitaliseren en automatiseren van de rioleringsnetwerken);
4. We stellen de informatie van het rioolstelsel beschikbaar aan de gebruikers van het systeem (met als actie de voorbereiding op alternatieve oplossingen die overbelasting van het rioleringsstelsel helpen vermijden).

3 Governance

3.1 Statutaire einddatum en duurtijd

Voor de meeste van de bij de fusie van de werkmaatschappijen Eandis en Infrac tot Fluvius betrokken opdrachthoudende verenigingen, was de vervaldag statutair vastgelegd op 9 november 2019.

Omwille van de continuïteit en stabiliteit van de vertegenwoordiging en uniformiteit binnen het energielandschap bij alle opdrachthoudende verenigingen, werd door de Algemene Vergaderingen van de 10 betrokken opdrachthoudende verenigingen die tevens als distributienetbeheerder werden aangeduid, beslist om de eindduur te verschuiven naar 1 april 2019.

Daarnaast werd ook de duurtijd van de 10 opdrachthoudende verenigingen/distributienetbeheerders conform de statuten en de bepalingen van het Decreet Lokaal Bestuur verlengd. Door die verlenging, met ingang van 1 april 2019 tot en met 29 maart 2037, kregen alle opdrachthoudende verenigingen/distributienetbeheerders met Fluvius als werkmaatschappij eenzelfde einddatum, met uitzondering van Riobra.

Bij de verlenging van Riobra dit jaar wordt daarom voorgesteld om voor Riobra de duur te aligneren op dezelfde datum als die van de overige opdrachthoudende verenigingen met Fluvius als werkmaatschappij.

De opdrachthoudende vereniging Riobra werd op 25 november 2005 opgericht voor een duur van 18 jaar. Deze duur verstrijkt op 24 november 2023.

3.2 Statuten

In de voorbije jaren werd het deelnemersregister, als bijlage aan de statuten, een aantal keer gewijzigd. Aanleiding was de uittreding van de provincie Vlaams-Brabant per 31 december 2018, de toetreding van de gemeente Sint-Pieters-Leeuw op 1 januari 2019 en de toetreding van de gemeente Lennik op 1 januari 2021.

Eind 2020 werden de statuten gewijzigd naar aanleiding van de verplichte aanpassingen naar aanleiding van het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

3.3 Hernieuwing bestuursorganen

In de loop van het eerste semester van 2019 werden de bestuursorganen volledig hernieuwd, rekening houdend met de decretale genderbepalingen voor de leden van de raad van bestuur van een opdrachthoudende vereniging. Maximaal twee derden van de leden van de raad van bestuur van Riobra mag van hetzelfde geslacht zijn.

Op 13 oktober 2024 worden in Vlaanderen verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden georganiseerd. Begin 2025 zullen bijgevolg ook de regionale bestuurscomités en de raad van bestuur van Riobra algeheel worden vernieuwd.

3.4 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en duurzaamheid staan hoog in het vaandel bij Riobra en bij Fluvius. Fluvius brengt MVO en duurzaamheid in de praktijk voor en samen met de lokale besturen in Vlaanderen. Fluvius neemt hierbij de rol van facilitator en inspirator op, met het oog op het bereiken van de engagementen die de lokale besturen zijn aangegaan in het kader van het Burgemeestersconvenant.

Sinds midden 2019 wordt elke beslissing van het Managementcomité van de onderneming of van de raad van bestuur uitdrukkelijk getoetst aan financiële en operationele criteria, maar ook op de ecologische, sociale en maatschappelijke impact ervan. De beleidslijnen en engagementen van Fluvius op het vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid zijn neergeschreven in een MVO Charter.

3.5 Continuïteit van dienstverlening

De pandemie die zich in de loop van 2020 en 2021 wereldwijd manifesteerde, heeft de continuïteit van het beheer en van de dienstverlening namens Riobra op het vlak van de rioleringsactiviteiten niet in het gedrang gebracht.

4 Rioolnetbeheer

4.1 Uitdagingen in de rioleringsactiviteit

Onder impuls van Europa (vorm gegeven in de relevante richtlijnen) waren er reeds aanzienlijke investeringen nodig, onder meer om de verdere scheiding van hemel- en afvalwater te realiseren en om verouderde rioleringen te vernieuwen.

Fluvius is bereid om deze taak over te nemen van die gemeenten die dit tot op heden in eigen beheer verzorgen. De jarenlange kennis en ervaring die bij Riobra/Fluvius opgebouwd is, vormt daarbij onmiskenbaar een troef. Ook financieel kan een aansluiting bij Riobra/Fluvius voor de rioolactiviteit interessante voordelen opleveren.

Ondertussen heeft de Vlaamse Regering zowel de Blue Deal als De Grote STROOMversnelling in het leven geroepen. Met het Blue Deal-programma wil de Vlaamse Regering de balans vinden tussen watervraag en wateraanbod, door slim en duurzaam watergebruik en door de sponsfunctie van de ondergrond te herstellen, met focus op de natte natuur en de groenblauwe infrastructuur. Met De Grote STROOMversnelling wil de Vlaamse Regering de kwaliteit van ons oppervlaktewater en grondwater verbeteren, en Vlaanderen wapenen tegen droogte en wateroverlast. In 2027 moeten beken en rivieren in Europa voldoen aan de Europese waterkwaliteitsnormen. Met de goedkeuring van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 legde de Vlaamse Regering al de reductiedoelen per waterlichaam vast.

Het realiseren van alle nodige acties zal belangrijke extra inspanningen van de volledige sector vergen. In samenspraak met de gemeenten-deelnemers zal Riobra/Fluvius de investeringsuitdagingen prioriteren en uitvoeren.

4.2 Verdere uitwerking van de hemelwaterplannen – Blue Deal

Er gaat in Vlaanderen veel aandacht naar het water- en droogtebeleid, met onder meer de Blue Deal van de Vlaamse Regering, het ambitieuze programma dat de Vlaamse Regering in het leven riep om waterschaarste en droogte aan te pakken via tal van acties. Elke gemeente in Vlaanderen moet tegen eind 2023 een hemelwater- en droogteplan kunnen voorleggen. Lokale besturen die daar geen werk van maken, hebben na 2024 geen recht meer op water-gerelateerde subsidies voor hun waterbeheer. Fluvius neemt het voortouw in de coördinatie van hemelwater- en droogteplannen en helpt de Vlaamse steden en gemeenten bij de opmaak van zo'n hemelwater- en droogteplan. Centraal staat het inzicht dat hemelwater maximaal de kans moet krijgen om in de bodem te sijpelen, in plaats van zo snel mogelijk via de riolering en waterlopen te worden afgevoerd. Omdat de grondwaterproblematiek voor elke regio anders is, ziet elk plan er anders uit. Een hemelwater- en droogteplan geeft een integrale ruimtelijke visie over waar en hoe het hemelwater van bestaande en geplande wegenis, woningen en (on)verharde oppervlakken ter plaatse kan worden gehouden, kan infiltreren of kan worden gebufferd en vertraagd afgevoerd. Watersnood en droogteperiodes onderstrepen het belang van een goed uitgebouwd rioleringsnet en een doordacht waterbuffer- en hemelwaterbeleid. De basis voor de verdere klimaatbestendige uitbouw van de rioolnetten vormen de hemelwater- en droogteplannen. De opgestarte acties rond de opmaak van deze plannen zullen

dan ook met de nodige prioriteit worden verdergezet om klaar te zijn tegen de door Vlaanderen opgelegde datum van december 2023 en met het oog op hun implementatie.

Voor de 86 gemeenten waar er door Fluvius aan rioolbeheer wordt gedaan, zijn er inmiddels 16 plannen volledig afgerond. 23 plannen liggen ter goedkeuring voor bij de gemeenten.

In maart 2019 startte Riobra met de opmaak van het eerste bovengemeentelijk hemelwaterplan, in samenwerking met zes Vlaams-Brabantse gemeenten in de Getestreek, namelijk Geetbets, Hoegaarden, Landen, Linter, Tienen en Zoutleeuw, en het project 'Water-Land-Schap'. Deze samenwerking wordt ondersteund door het partnerschap van het Strategisch Project Getestreek (Provincie Vlaams-Brabant, Regionaal Landschap Zuid-Hageland, Natuurpunt, Boerenbond en de zes Getegemeenten), dat tot doel heeft te werken aan een klimaatrobuuste Getestreek.

4.3 Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 – De Grote STROOMversnelling

In uitvoering van de Europese kaderrichtlijn Water en de Overstromingsrichtlijn, die beide werden omgezet in Vlaamse wetgeving via het decreet Integraal Waterbeleid, lanceerde de Vlaamse Regering De Grote STROOMversnelling met als doel de kwaliteit van ons oppervlaktewater en grondwater te verbeteren, en Vlaanderen te wapenen tegen droogte en wateroverlast. Riobra (en zijn werkmaatschappij Fluvius) is een van de vele partners van de Vlaamse overheid om de komende 6 jaar een versnelling hoger te schakelen op het vlak van de verbetering van de afvalwaterzuivering, de vereenvoudiging van de procedures, een heldere taakverdeling tussen alle actoren en meer responsabilisering van rioolbeheerders. In 2027 moeten alle beken en rivieren in Europa voldoen aan de Europese waterkwaliteitsnormen.

Met de goedkeuring door de Vlaamse Regering van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 liggen de reductiedoelen per waterlichaam vast. De eerste analyses geven alvast aan dat het realiseren van deze doelstellingen belangrijke extra inspanningen van de volledige sector zullen vergen. In samenspraak met de deelnemers van Riobra worden de investeringsuitdagingen geprioriteerd en uitgevoerd. Gelijktijdig aan de inspanningen rond de hemelwater- en droogteplannen wordt onderzocht hoe de bestaande capaciteit van de netten van Riobra kan worden gemaximaliseerd.

4.4 Verder onderzoek naar slimme rioleringsnetten

In lijn met de visie 'Rioleringsnetten 2050' en om een antwoord te bieden aan de klimaatwijziging is de voorbije periode ook gekeken hoe het rioleringsnet kan evolueren naar een slim net, waarbij via sturingen maximaal gebruik kan worden gemaakt van de aanwezige capaciteiten. Er werd onder meer onderzocht hoe de aanwezige buffervolumes maximaal benut kunnen worden om piekdebieten af te vlakken en het afwaartse stelsel te ontlasten.

4.5 Saneringsbijdragen en -vergoedingen riolering

De drinkwatermaatschappijen en de rioolbeheerders hebben afgesproken dat de drinkwatermaatschappijen het tarief van de saneringsbijdragen voor het jaar X+1 tijdig dienen te ontvangen. De Raad van Bestuur keurt er jaarlijks de gemeentelijke bijdragen en vergoedingen voor goed. Tot nog toe bedroeg dit telkens het maximumtarief van 1,4 keer het bovengemeentelijk tarief.

Voor IBA's (individuele behandeling van afvalwater; individuele sanering) worden dezelfde tarieven toegepast, doch met aanrekening van zowel het gemeentelijk als het bovengemeentelijk deel.

In het kader van de Europese Waterrichtlijn heeft de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) voor de waterlopen de reductiedoelstellingen vastgelegd, evenals de investeringen die nodig zijn om deze doelstellingen te realiseren. Via Fluvius heeft Riobra in haar investeringsplan voor de volgende jaren rekening gehouden met deze reductiedoelstellingen en een planning uitgewerkt om tegen 2033 alle noodzakelijke investeringen te realiseren. Het budget, opgemaakt voor de periode 2022-2026, toont aan dat de toepassing van het maximumtarief noodzakelijk is om het verhoogde investeringsvolume in de volgende jaren te kunnen financieren.

4.6 Reglement voor rioleringsprojecten

Tot 1 januari 2021 hadden de 4 rioolbeheerders met Fluvius als werkmaatschappij ofwel geen, ofwel een verschillend reglement. Met het oog op een vlottere en kwaliteitsvollere realisatie van projecten drong de noodzaak voor een uniform projectreglement voor rioolnetbeheer zich op.

Het uniforme projectreglement voor rioolnetbeheer garandeert een gelijke behandeling van projectontwikkelaars en efficiëntere doorlooptijden voor projectaanvragen.

4.7 Verbetering samenwerking met Aquafin

Eind 2019 werd onder impuls van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) gestart met een evaluatie van de samenwerking tussen de diverse actoren (Aquafin en rioolbeheerders) om daarop de nodige acties op te zetten om de samenwerking te verbeteren en te komen tot een efficiëntere en snellere uitvoering. Fluvius zit ondertussen geregeld samen met Aquafin om de juiste dossiers opgestart te krijgen en om de timing/budgetten op elkaar af te stemmen.

4.8 Samenwerkingsverband voor keuring privéwaterafvoer – Verplichte keuring rioleringsaansluiting

Sinds 1 juli 2011 is een keuring van de privéwaterafvoer van woningen en gebouwen verplicht. Bij een nieuwe aansluiting op de riolering of na afloop van het rioleringsproject in de straat, moet ook de afkoppeling van hemelwater op privéterrein uitgevoerd zijn.

De nieuwe situatie moet worden gekeurd door een keurder erkend door Vlario. In Vlaanderen aanvaardt Fluvius uitsluitend keuringsattesten van Vlario. De klant wordt daarover tijdig geïnformeerd. De verplichting van keuring van private riolering wordt opgelegd via het Algemene Waterverkoopreglement. Dit reglement bepaalt de rechten en de plichten van de drinkwaterleverancier, de rioolbeheerder en de klant.

In december 2020 keurde de raad van bestuur van Riobra het vernieuwde, algemene waterverkoopreglement goed, dat in voege trad vanaf 1 januari 2021.

4.9 Herziening premies Rationeel Watergebruik (RWG)

De premiereglementen voor gescheiden afvoer, hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen in de steden en gemeenten waar Fluvius in opdracht van de rioolbeheerder rioleringsactiviteiten uitvoert, werden geharmoniseerd. De communicatie kan hierdoor zo transparant en eenvoudig mogelijk gebeuren naar alle klanten. De financiële afhandeling blijft onveranderd.

Voor gescheiden afvoer wordt voor projecten die starten vanaf 2023 een forfaitaire premie uitbetaald van 500 € op basis van een positief keuringsverslag. Klanten die op eigen initiatief een volledig gescheiden stelsel aanleggen komen ook in aanmerking voor de premie gescheiden afvoer. De gemeenten kunnen een bijkomende gemeentelijke premie uitkeren. In het kader van het Lokaal Energie- en Klimaatpact tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse steden en gemeenten worden de bestaande premies voor het plaatsen van een hemelwaterput en infiltratie behouden en voorzien voor alle rioleringsvennoten.

Riolering en hemelwater zijn onlosmakelijk met mekaar verbonden. Het beheer van hemelwater volgens de ladder van Lansink (opvang, hergebruik, bufferen, infiltratie en pas in allerlaatste instantie en alleen als het echt kan afvoeren) heeft wel degelijk een impact op riolering. Fluvius wil dan ook blijven inzetten op bronmaatregelen en stimulerend blijven werken op gebied van afkoppeling.

De verschillende premies voor bronmaatregelen en gescheiden afvoer kunnen gecombineerd worden.

4.10 Kostenverdeling bij bomdetectie

In 2020 maakten de gemeenten en Riobra afspraken over de detectie, opsporing en ruiming van explosieven uit WO I of WO II bij rioleringswerken of gecombineerde werken. Daarbij is ook een kostenverdeling vastgelegd.

4.11 Aanleg van rioleringsfondsen

Om de Europese doelstellingen op het vlak van de verbetering van de waterkwaliteit te realiseren, zijn aanzienlijke financiële middelen nodig voor investeringen in en het beheer van riolering. Voor de financiering van haar aandeel rekent Fluvius in belangrijke mate op subsidies van het Vlaams Gewest en eigen middelen. Vaak voorziet de gemeente flankerende investeringen in wegherinrichting en soms treedt ze ook op als subsidiërende instantie.

Om de gemeenten te ondersteunen voor deze uitgaven worden door de Raad van Bestuur van Riobra sinds 2009 rioleringsfondsen aangelegd per gemeente. Via deze rioleringsfondsen kunnen gemeenten volgende activiteiten financieren:

- subsidies voor investeringen zonder tussenkomst van het Vlaams Gewest
- (aanvullende) subsidies voor werken op privé-domein
- wegenwerken gecombineerd met riolerings en eventueel wegherstelling

Door de oprichting van deze rioleringsfondsen worden impulsen gegeven voor bijkomende investeringen in infrastructuur en wordt ervoor gezorgd dat alle inkomsten terugvloeien naar de activiteit riolering.

4.12 Individuele behandeling afvalwater – IBA

Is een woning gelegen in een zone waar de gemeente geen rioleringsnetwerk uitbouwt, dan moet het afvalwater individueel gezuiverd worden. Een IBA is een minizuiveringsinstallatie die huishoudelijk afvalwater ter plaatse behandelt zodat het zuiver genoeg is om in het oppervlaktewater te lozen.

Fluvius zorgt voor de aankoop, plaatsing, controle en het onderhoud van een IBA in alle gemeenten waar Fluvius het rioleringsnet beheert. Daarnaast contacteert Fluvius bewoners van bestaande woningen die nooit op de riolering kunnen aansluiten. De aansluitkost is hetzelfde als bij een rioleringsaansluiting. Daarnaast betaal je ook de saneringsbijdrage per verbruikte m³ water en het elektriciteitsverbruik van de IBA.

Een IBA plaatsen is verplicht wie bouwt of verbouwt in een zone waarbij in de bouwvergunning is opgenomen dat een IBA moet worden geplaatst.

Enkel gebouwen (hoofdverblijfplaatsen) met huishoudelijk afvalwater komen in aanmerking. Voor gebouwen met gemengd verbruik, zoals landbouwbedrijven, dagverblijven, restaurants en kleine industriële bedrijven komt enkel de behandeling van huishoudelijk afvalwater in aanmerking. Want een IBA werkt alleen als er voldoende debiet is. Woningen die niet permanent bewoond worden (bijvoorbeeld weekendverblijven) hebben mogelijk een te laag debiet om een goede werking te garanderen.

4.13 Investerings tempo op niveau

Via Fluvius is het investeringstempo voor riolering verder verhoogd door:

- extra focus
- meer samenwerking met externe partners
- structurele knelpunten weg te werken
- en een vernieuwd subsidiebesluit.

Specifiek voor Riobra zou het investeringstempo nog verder opgetrokken moeten worden om de doelstellingen vanuit de Stroomgebiedsbeheerplannen te kunnen realiseren. Fluvius zal nauwgezet de realisatie van de vooropgestelde budgetten met de juiste projecten opvolgen.

4.14 Verkavelingsreglementen

In gemeenten waar Fluvius het rioleringsnet beheert, moet een gunstig rioleringsadvies afgeleverd worden voor een verkavelingsaanvraag kan ingediend worden. Fluvius voert voor nieuwe verkavelingen een studie uit om na te gaan of de nutsleidingen (waaronder riolering) moeten worden aangepast of uitgebreid.

4.15 Herrekende tarieven voor wegherstellingen 2022

Fluvius voorziet een tussenkomst voor de gemeente indien zij, naar aanleiding van door Fluvius geplande rioleringswerken in gemeentewegen, mee investeert in de heraanleg van de weg. Deze tussenkomst is de theoretische kost van het herstel van de wegenis voor de rioleringswerken die

Fluvius zou moeten uitvoeren. Deze tarieven worden om de 5 à 6 jaar op basis van een representatief aantal dossiers opnieuw berekend, alsook jaarlijks geïndexeerd. Er werd beslist om de vroegere indexatieformule te herzien en in de toekomst te werken met de systematiek van het Standaard Bestek 250 Wegenbouw Vlaanderen.

5 Conclusie

Gelet op de positieve evaluatie van de intergemeentelijke samenwerking, gelet op de grotere financiële draagkracht door de gezamenlijke aanpak, gelet op de blijvende en de nieuwe uitdagingen op het vlak van riolering, wordt door de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering van Riobra voorgesteld om duur van de opdrachthoudende vereniging Riobra te verlengen tot en met 29 maart 2037.